

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 26.10.1964, sp. zn. 3 Tz 48/64, ECLI:CZ:NS:1964:3.TZ.48.1964.1

Číslo: 43/1964

Právní věta: Samostatný peněžitý trest lze uložit podle § 53 odst. 1 tr. zák. jen tehdy, pokud to trestní sazba dovoluje, jestliže soud s ohledem na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele dojde k závěru, že uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba. Rozhodnutí o uložení peněžitého trestu ve smyslu ustanovení § 53 odst. 1 tr. zák. nelze odůvodnit jinými hledisky nebo úvahami, které se neopírají o znění zákona a přesahují rámec zákonných podmínek v citovaném ustanovení uvedených.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 26.10.1964

Spisová značka: 3 Tz 48/64

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Trest peněžitý, Ukládání trestu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 53

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 43/1964 sb. rozh.

Samostatný peněžitý trest lze uložit podle § 53 odst. 1 tr. zák. jen tehdy, pokud to trestní sazba dovoluje, jestliže soud s ohledem na povahu spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele dojde k závěru, že uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

Rozhodnutí o uložení peněžitého trestu ve smyslu ustanovení § 53 odst. 1 tr. zák. nelze odůvodnit jinými hledisky nebo úvahami, které se neopírají o znění zákona a přesahují rámec zákonných podmínek v citovaném ustanovení uvedených.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 26. 10. 1964 – [3 Tz 48/64](#).)

Rozsudkem okr. soudu v Plzni-město sp. zn. 1 T 41/64 ze dne 31. 3. 1964 byl obviněný R. D. uznán vinným trojnásobným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., kterého se dopustil tím, že dne 20. 1. 1964 odcizil na ubytovně Rudý říjen v Gottwaldově z peněženky V. P. částku 60,- Kčs, dne 21. 1. 1964 v Brně-Židenicích v bytě B. N., jejíž nepřítomnosti využil, částku 85,- Kčs a dne 4. 2. 1964

na Gottwaldově nádraží v Plzni J. V. aktovku s jídlem v hodnotě 63,- Kčs.

Za to byl odsouzen podle § 247 odst. 1 tr. zák. za použití § 53 odst. 1 tr. zák. k peněžitému trestu 1000.- Kčs.

Ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem v neprospěch odsouzeného zrušil Nejvyšší soud rozsudek okresního soudu v Plzni-město ve výroku o trestu a přikázal okresnímu soudu, aby v rozsahu zrušení věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Okresní soud v Plzni-město při zdůvodňování výroku o trestu uvedl v podstatě, že obviněný částečně škodu nahradil, svého jednání litoval a napomohl k objasnění věci přiznáním. K nápravě obviněného pokládal soud za nutný výkon trestu, a to s přihlédnutím k předchozímu způsobu života. Pokládal však za škodlivé pro společnost, aby byl obviněný vytržen z práce v JZD, neboť prý by těžko po odpykání trestu sháněl znovu přiměřenou práci. Proto mu uložil peněžitý trest, který odpovídá jeho osobním a majetkovým poměrům.

Podle § 31 odst. 1 tr. zák., při stanovení druhu trestu a jeho výměry, musí soud přihlédnout k stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost, k množství nápravy a poměrům pachatele. Zde právě podle zásad § 3 odst. 4 tr. zák. musí soud pečlivě hodnotit i okolnosti, za nichž byl čin spáchán. Jedině tak je možné, aby trest uložený soudem byl v souladu se zákonným účelem trestu, jak ho stanoví zákon v § 23 odst. 1 tr. zák.

Jak bylo v trestním řízení okresním soudem zjištěno, obviněný pracoval v době od 1. 8. 1963 do 12. 11. 1963 jako brigádník a člen JZD v Brně-Židenicích, odkud odešel na vlastní žádost. Pak nastoupil od

3. 12. 1963 jako dělník do závodu Rudý říjen v Gottwaldově. Podle posudku z tohoto závodu, obviněný byl znám jako člověk, který hospodaří špatně se svými penězi, o přidělenou práci nejevil zájem a když neomluveně zameškal 3 směny, byl s ním rozvázán pracovní poměr. Od této doby nepracoval, živil se různým způsobem a prostředky k obživě si opatřoval i krádežemi. Tudíž pokračoval v téže trestné činnosti, pro kterou byl již předtím čtyřikrát soudně trestán. Tak v roce 1957 byl býv. lidovým soudem v Praze odsouzen pro trestný čin příživnictví podle § 188 písm. a) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 9 měsíců nepodmíněně, v témže roce okresním soudem v Čadci pro trestné činy podle § § 245 odst. 1 písm. c), 247 odst. 1, 248 odst. 1 písm. a) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců nepodmíněně, v roce 1958 okresním soudem v Roudnici nad Labem pro trestný čin podle § 245 odst. 1 písm. c) zák. k trestu odnětí svobody v trvání 3 měsíců podmíněně na 2 roky a posléze v roce 1959 okresním soudem v Klatovech pro trestné činy podle § § 135 odst. 1, 247 odst. 1, tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 2 roků nepodmíněně. Okresní soud v Plzni-město dospěl sice k závěru, že je nutný výkon trestu, avšak uložil obviněnému pouze trest peněžitý.

Podle § 53 tr. zák. může soud uložit peněžitý trest, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba. Jak vyplývá z dosavadního života obviněného a jeho trestné činnosti, tyto podmínky pro uložení peněžitého trestu zde nebyly.

Pokud okresní soud opřel uložení peněžitého trestu podle § 53 odst. 1 tr. zák. o úvahu, že by bylo pro společnost škodlivé, aby obviněný byl vytržen z práce v JZD a po odpykání trestu by těžko sháněl přiměřené zaměstnání, je tato úvaha v rozporu se zněním a smyslem ustanovení § 53 odst. 1 tr. zák. i ustanovení § 31 odst. 1 tr. zák. K volbě určitého druhu trestu nelze přistupovat z jiných hledisek než těch, která stanoví příslušné zákonné ustanovení. Takový postup by znamenal nežádoucí libovůli při

ukládání trestů a ve svých důsledcích by byl porušováním linie trestní politiky vyjádřené v těchto ustanoveních zákona.

Z těchto důvodů Nejvyšší soud vyslovil, že okresní soud v Plzni-město rozsudkem ze dne 31. 3. 1964 porušil zákon ve výroku o trestu v ustanovení § 53 odst. 1, § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák., v uvedeném rozsahu tento rozsudek zrušil a přikázal okresnímu soudu, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.